

I. Wymagania wobec Kierownika Projektu

- 1. Czy w ścieżce Senior Fellow może aplikować osoba, która uzyskała stopień doktora mniej, niż 7 lat przed złożeniem wniosku?**

Tak, o ile kandydat spełnia wymagania dla ścieżki Senior Fellow, tzn. pracował naukowo za granicą przez ostatnie 4 lata (liczone od dnia otwarcia naboru) oraz w ramach pracy naukowej za granicą zdobył udokumentowane doświadczenie w kierowaniu zespołem badawczym lub kierowaniu projektem badawczym wyróżnionym w konkursie (z wyłączeniem stypendiów indywidualnych i projektów wyróżnionych w konkursie organizowanym przez zagranicznego pracodawcę Kierownika Projektu).

- 2. Czy grant MSCA Postdoctoral Fellowships jest uznawany za wystarczające potwierdzenie doświadczenia w kierowaniu projektem badawczym w ścieżce Senior Fellow?**

Tak, przyjmujemy, że jest to wystarczające potwierdzenie. Realizując grant MSCA-PF naukowiec zdobywa kompetencje potrzebne do bycia *independent researcher*, który może samodzielnie planować i realizować prace badawcze oraz kierować zespołem.

- 3. Czy osoba, która już wróciła do Polski i podjęła zatrudnienie w polskiej jednostce naukowej może aplikować w naborze?**

Nie, program jest skierowany do osób, które wrócą do Polski po otrzymaniu grantu.

- 4. Czy osoba, która aplikuje w naborze może zostać zatrudniona w Instytucji zatrudniającej nie czekając na wyniki naboru?**

Nie. Warunkiem podpisania umowy o finansowanie projektu jest niepodjęcie przez Kierownika Projektu zatrudnienia w Polsce od złożenia wniosku do momentu otrzymania decyzji NAWA lub podanej w Ogłoszeniu planowanej daty ogłoszenia wyników naboru (31 lipca 2026 r.).

- 5. Czy mogę wnioskować o grant, jeśli podczas pracy w jednostce zagranicznej byłam zatrudniona na umowę o pracę w polskiej jednostce, ale w jej ramach przebywałam na długoterminowym urlopie bezpłatnym?**

Tak, jeśli nie było wypłacane wynagrodzenie w ramach umowy o pracę w polskiej jednostce we wskazanym w ogłoszeniu okresie, to warunek jest spełniony.

- 6. Czy powrót do Polski może być „częściowy”, przy utrzymaniu zatrudnienia za granicą? Czy mogę zaplanować kontynuowanie współpracy z zagraniczną jednostką?**

W programie oczekuje się przeniesienia się Kierownika Projektu do Polski i jego zatrudnienia na pełen etat w jednostce Beneficjenta. Kontynuowanie współpracy z zagraniczną jednostką jest natomiast możliwe i korzystne w kontekście rozwoju polskiej instytucji zatrudniającej i grupy projektowej. Podwójna afiliacja w publikacjach jest możliwa w uzasadnionych przypadkach.

- 7. Ile publikacji potwierdzających dorobek naukowy Kierownika Projektu należy zamieścić we wniosku?**

We wniosku należy przedstawić od 3 do 5 najważniejszych publikacji. Wybór publikacji powinien potwierdzać, że dorobek naukowy kandydata jest rozpoznawalny międzynarodowo i wyróżniający się w kontekście danej dyscypliny i etapu kariery. We wniosku należy dołączyć skany publikacji. Powinny być to publikacje już wydane lub przyjęte do druku przez redakcję (w tym przypadku należy dołączyć potwierdzenie przyjęcia do druku).

- 8. Czy możliwe jest powtórne złożenie wniosku, jeśli mój wniosek nie uzyskał finansowania w poprzednim naborze?**

Jest to możliwe. W takim przypadku należy zadbać o zaktualizowanie informacji o planowanym projekcie i całej treści wniosku oraz załączników. Warto również odnieść się

do recenzji poprzedniego wniosku, która została przekazana Wnioskodawcy jako uzasadnienie decyzji.

- 9. W ścieżce Junior Scientist kandydatem może być osoba, która posiada stopień naukowy doktora uzyskany nie wcześniej niż 7 lat przed złożeniem wniosku. Jak liczony jest ten termin?**

Bierzemy pod uwagę datę nadania stopnia doktora umieszczoną na dyplomie. Ta data nie może być wcześniejsza, niż 7 lat wstecz od daty złożenia wniosku w systemie NAWA.

II. Osoba zapraszająca

- 10. Funkcję wspierającą w Projekcie pełni Osoba Zapraszająca. Jest to pracownik naukowy jednostki organizacyjnej, w której zatrudniony będzie Kierownik Projektu, którego zadaniem jest wsparcie Kierownika Projektu w zaaklimatyzowaniu się i poruszaniu się w strukturach Instytucji zatrudniającej przez cały okres realizacji projektu. Na czym ma polegać owo wsparcie i jakie są konkretnie obowiązki Osoby Zapraszającej? Czy Kierownik Projektu może mieć jakieś konkretne wymagania wobec tej osoby?**

Zakładamy, że Osoba Zapraszająca będzie stanowiła wsparcie dla Kierownika Projektu w zaaklimatyzowaniu się i sprawnym poruszaniu w nowych warunkach Instytucji zatrudniającej. Zgodnie z intencją taka osoba powinna być ambasadorem Kierownika Projektu wobec władz i współpracowników oraz pierwszym kontaktem w kwestiach organizacyjno-formalnych, które będą pojawiały się w trakcie realizacji projektu. Jak najbardziej należy na etapie przygotowania wniosku uzgodnić oczekiwania w stosunku do tej osoby. Przewidujemy wynagrodzenie dla Osoby Zapraszającej zatem sprecyzowanie takich oczekiwań jest uzasadnione. Osoba zapraszająca nie powinna wchodzić w skład Grupy Projektowej.

- 11. Czy Osoba Zapraszająca musi mieć stopień doktora habilitowanego lub profesora? Czy dorobek merytoryczny osoby zapraszającej jest brany pod uwagę przy ocenie wniosku?**

Osoba zapraszająca musi być pracownikiem naukowym posiadającym odpowiednią pozycję w jednostce, dzięki czemu będzie mogła pełnić rolę ambasadora Kierownika Projektu i skutecznie wspierać realizację projektu. Stanowisko jest tu mniej istotne niż pozycja i proaktywna postawa. Dorobek naukowy osoby zapraszającej nie jest prezentowany we wniosku i nie podlega ocenie. Osoba Zapraszająca nie jest opiekunem naukowym Kierownika Projektu i pełni funkcję wspierającą, a nie nadzorującą.

- 12. Czy będzie można zmienić osobę zapraszającą w trakcie projektu?**

W szczególnych, uzasadnionych przypadkach dopuszczamy taką możliwość.

III. Przygotowanie i złożenie wniosku

- 13. Kto składa wniosek w systemie NAWA?**

Wnioskodawcą jest instytucja, która będzie zatrudniała powracającego naukowca. Osoba uprawniona do reprezentowania tej instytucji - czyli rektor/prorektor w przypadku uczelni lub dyrektor w przypadku instytutu badawczego - wystawia pełnomocnictwo dla osoby składającej wniosek. Osoba składająca wniosek to osoba, do której należy konto w systemie NAWA, z którego został złożony wniosek. Taką osobą może być pracownik instytucji zatrudniającej (np. Osoba Zapraszająca, pracownik biura projektów lub inny) lub powracający naukowiec. Wzór pełnomocnictwa jest podany w załączniku nr 3 do ogłoszenia. Wzór można modyfikować, o ile będzie zawierał wymagane informacje jak we wzorze.

14. W jakim języku należy przygotować wniosek?

Wniosek należy sporządzić w języku angielskim. Wniosek złożony w języku polskim zostanie pozostawiony bez rozpatrzenia. Załączniki należy sporządzić w języku określonym w pkt 2.8. ogłoszenia. Język formularza wniosku zmienia się wybierając ikonę flagi w prawym górnym rogu formularza.

15. Czy Kierownik Projektu może redagować wniosek wspólnie z przedstawicielem Instytucji zatrudniającej?

Tak, możliwa jest współredakcja wniosku. Instrukcja współredakcji znajduje się pod adresem <https://nawa.gov.pl/naukowcy/polskie-powroty/informacje-dla-wnioskodawcow>

16. Czy w polu 3.6 “Activities planned during the project” można zamieścić symbole, wzory lub ilustracje?

W polu 3.6 należy zamieścić główny opis merytoryczny projektu. Limit znaków w tym polu wynosi 50 000. Jeżeli ze względu na charakter projektu jego opis wymaga użycia np. symboli lub wzorów, można zamieścić pełen opis projektu jako jeden dokument pdf w załączniku w punkcie 3.7. „Additional information: graphics, charts, etc.” W takiej sytuacji należy zadbać o zachowanie limitu 50 000 znaków. W Internecie dostępne są narzędzia pozwalające na policzenie liczby znaków w pdf, proszę dołączyć potwierdzenie weryfikacji liczby znaków przy pomocy takiego narzędzia. Plik należy nazwać tak, aby eksperci oceniający wniosek wiedzieli, że jest to główny opis projektu. W punkcie 3.6 proszę napisać „Pełen opis projektu zamieszczono jako załącznik w pkt. 3.7 wniosku ze względu na potrzebę stosowania symboli/wzorów/rysunków wynikających ze specyfiki projektu”. Wnioskodawca nie powinien zamieszczać opisu w dwóch miejscach, ponieważ mogłoby to wprowadzić w błąd ekspertów oceniających wniosek.

17. Czy w polu 2.6 wniosku w opisie grupy projektowej należy uwzględnić kierownika projektu (powracającego naukowca) i osobę zapraszającą?

Nie, kierownik projektu ani osoba zapraszająca nie wchodzi w skład grupy projektowej.

18. Czy w ramach finansowania NAWA można zaplanować podróże zagraniczne? Regulamin programów instytucjonalnych dla naukowczyń i naukowców przewiduje taką grupę wydatków.

W ramach finansowania NAWA kwalifikowalne są jedynie koszty wymienione w pkt 2.11 Ogłoszenia. Regulamin programów instytucjonalnych dla naukowczyń i naukowców obejmuje szerszą grupę programów, natomiast kwalifikowalne są tylko wydatki wskazane wprost w Ogłoszeniu dla danego naboru (patrz pkt 6.11.1.6 Regulaminu).

Środki na wizyty zagraniczne można zaplanować w ramach komponentu badawczego NCN/komponentu aplikacyjnego NCBR, zgodnie z katalogiem kosztów kwalifikowalnych (odpowiednio załącznik nr 5 lub 8 do Ogłoszenia), pamiętając, że muszą być one wykorzystane w pierwszych 18 miesiącach projektu.

IV. Dodatkowe finansowanie NCN/NCBR/ABM

19. Czy we wniosku można zaplanować i komponent badawczy NCN, i komponent aplikacyjny NCBR?

Można zaplanować tylko jeden komponent – badawczy albo aplikacyjny. Wnioskodawca musi wybrać pomiędzy komponentem badawczym, a komponentem aplikacyjnym, w zależności od charakteru projektu (badania podstawowe lub badania przemysłowe/prace rozwojowe).

Proszę pamiętać, że finansowanie w ramach komponentów należy wykorzystać w pierwszych 18 miesiącach realizacji projektu Polskie Powroty. Załączniki do ogłoszenia o naborze określają koszy możliwe do rozliczenia w ramach komponentów. Można również nie planować żadnego z komponentów.

20. Na jakim etapie dokonywana jest ocena komponentu badawczego i komponentu aplikacyjnego?

Dzięki współpracy pomiędzy NAWA a NCN i NCBR przyjęto rozwiązania pozwalające na maksymalne uproszczenie aplikowania o komponent badawczy i komponent aplikacyjny. Dlatego we wniosku Polskie Powroty należy szczegółowo zaplanować i uzasadnić koszty w ramach komponentu. Ocenie merytorycznej Zespołu oceniającego w trakcie oceny w NAWA podlega, czy badania zaplanowane w ramach Komponentu badawczego należą do badań podstawowych lub – analogicznie – czy badania zaplanowane w ramach Komponentu aplikacyjnego należą do badań przemysłowych/prac rozwojowych oraz czy planowane koszty są zasadne. Zespół oceniający może zarekomendować modyfikację budżetu komponentu. Beneficjenci wyłonieni w Programie będą zobowiązani do złożenia odrębnego, prostego wniosku do NCN lub NCBR w dedykowanym naborze. Ocena wniosku w NCN/NCBR obejmuje ocenę formalną oraz weryfikację budżetu. W przypadku wniosków przyjętych do finansowania zostanie wydana decyzja Dyrektora NCN lub Dyrektora NCBR o finansowaniu komponentu oraz zawarta odpowiednia umowa.

21. Czy finansowanie ABM odbywa się na podobnych zasadach, jak komponent badawczy i aplikacyjny?

Współpraca z ABM ma inny charakter niż w przypadku komponentów NCN i NCBR. Agencja Badań Medycznych (ABM) oferuje możliwość ubiegania się o dofinansowanie dla projektów obejmujących eksperymenty medyczne lub niekomercyjne badania kliniczne w drodze konkursu na wsparcie rozwoju potencjału międzynarodowego Centrów Wsparcia Badań Klinicznych (CWBK) poprzez przyjmowanie naukowców powracających z zagranicy (w tym laureatów programu Polskie Powroty NAWA w ścieżce Senior Fellow) oraz promowanie najlepszych praktyk w prowadzeniu wysokiej jakości badań medycznych. Ramowe zasady ubiegania się o finansowanie ABM określone są w załączniku do Ogłoszenia.

V. Ocena wniosków

22. Czy NAWA wyodrębniła pule finansowania dla ścieżek Junior Fellow oraz Senior Fellow?

Nie planujemy odrębnych puli finansowania. Podziału dokona zespół oceniający, kierując się jakością wniosków. Zgodnie z ogłoszeniem o naborze, kandydaci muszą zaprezentować dorobek naukowy, wdrożeniowy lub artystyczno-naukowy rozpoznawalny międzynarodowo i wyróżniający się w kontekście danej dyscypliny i etapu kariery. Oznacza to, że dorobek każdorazowo będzie oceniany w odniesieniu do stażu naukowego kandydata i wniosków konkurujących, złożonych przez kandydatów na podobnym etapie kariery naukowej.

VI. Zatrudnienie Kierownika Projektu

23. Czy są określone wymagania co do stanowiska, na jakim ma być zatrudniony Kierownik Projektu (np. stanowisko naukowe, naukowo-dydaktyczne)?

Może być to stanowisko naukowe lub naukowo-dydaktyczne, w zależności od uzgodnień pomiędzy Kierownikiem Projektu a Instytucją zatrudniającą. Zaangażowanie w dydaktykę może być dodatkowym elementem projektu poza prowadzeniem badań zaplanowanych we wniosku, ale nie jest to element obowiązkowy.

24. Czy po zakończeniu finansowania przez NAWA uczelnia zobowiązana jest do zatrudnienia naukowca na stałe?

Zasady programu nie wprowadzają takiego obowiązku. Długi okres realizacji projektu stwarza możliwość dobrego wzajemnego poznania się i podjęcia takiej decyzji samodzielnie. Zakładamy również, że w trakcie realizacji projektu Kierownik Projektu będzie aktywnie aplikował o granty badawcze, co pozwoli na kontynuację pracy grupy projektowej po zakończeniu projektu Polskie Powroty.

VII. Realizacja projektu

25. Kiedy powinna rozpocząć się realizacja projektu?

Realizacja projektu powinna rozpocząć się pomiędzy 1 września 2026 a 1 kwietnia 2027. Taką datę należy zaplanować we wniosku. W uzasadnionych przypadkach, po wydaniu decyzji i za zgodą NAWA, data rozpoczęcia projektu wskazana we wniosku może zostać przesunięta lub czas trwania Projektu może być przedłużony o maksymalnie 12 miesięcy (bez zwiększenia finansowania), pod warunkiem, że termin zakończenia projektu nie wykroczy poza okres realizacji programu czyli poza 31 marca 2032 r.

26. Ze względu na ograniczone finansowanie projektu, a co za tym idzie ograniczoną liczebność grupy projektowej, czy zasadnym jest składanie wniosków o inne granty (np. NCN, ERC, FNP) pozwalające na powiększenie grupy?

Tak, zakładamy, że Kierownik Projektu będzie aktywnie aplikować o prestiżowe granty badawcze, dzięki czemu grupa projektowa będzie miała dodatkowe środki na badania i będzie mogła kontynuować swoją działalność również po zakończeniu projektu Polskie Powroty. Zakres merytoryczny planowanych grantów powinien być zbieżny lub rozszerzający w stosunku do zadań merytorycznych w projekcie Polskie Powroty, przy czym należy wykluczyć podwójne finansowanie tych samych kosztów.

27. W ramach opisu projektu należy podać informacje na temat działalności dydaktycznej i mentoringowej. Czy to oznacza, że każdy projekt powinien przewidywać zajęcia dydaktyczne ze studentami lub opiekę nad magistrantami/doktorantami/młodymi naukowcami? Co jeśli projekt będzie realizowany w jednostce badawczej (np. PAN), która nie przewiduje zajęć dydaktycznych?

Działalność dydaktyczna i mentoringowa jest dodatkowym, nieobowiązkowym elementem aktywności Kierownika Projektu. Jeśli Instytucja zatrudniająca nie prowadzi takiej działalności, jest zrozumiałe, że wniosek nie będzie jej obejmował. Proszę dodać krótkie wyjaśnienie we wniosku.

28. Czy w projekcie są koszty pośrednie dla Beneficjenta - Instytucji zatrudniającej?

Aktualnie NAWA nie stosuje w swoich programach kosztów pośrednich. Można natomiast w skład grupy projektowej włączyć osobę odpowiedzialną za administracyjną obsługę i wsparcie zarządzania projektem. Wynagrodzenie takiej osoby (w części proporcjonalnej do obciążenia zadaniami) jest kosztem kwalifikowalnym w projekcie.

Podkreślamy ponadto, że środki przekazywane na wynagrodzenia w Polskich Powrotach są środkami uwzględniającymi koszty pracodawcy (brutto brutto), tym samym jednostka nie ponosi dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem, a pozyskuje do współpracy bardzo dobrego naukowca wraz z grupą projektową.

29. W jaki sposób NAWA przekazuje finansowanie na realizację projektu?

Całość finansowania jest przekazywana Instytucji zatrudniającej. Pierwsza zaliczka w wysokości 30% finansowania NAWA zostanie przekazana po podpisaniu umowy. Kolejne dwie zaliczki po 30% będą przekazane po akceptacji raportów częściowych. Końcowe rozliczenie nastąpi w wyniku weryfikacji raportu końcowego.

30. Czy koszty przesiedlenia Kierownika Projektu są kosztem kwalifikowalnym w programie?

Nie, w edycji 2025 koszty przesiedlenia nie są kosztem kwalifikowalnym.

31. Czy po rozpoczęciu realizacji projektu możliwa jest zmiana Instytucji zatrudniającej?

Nie jest to możliwe. Finansowanie w ramach grantu Polskie Powroty może być wypłacone jedynie instytucji, która złożyła wniosek w naborze. Należy uwzględnić ten fakt uzgadniając warunki realizacji projektu i zakres wsparcia Instytucji zatrudniającej przed złożeniem wniosku.